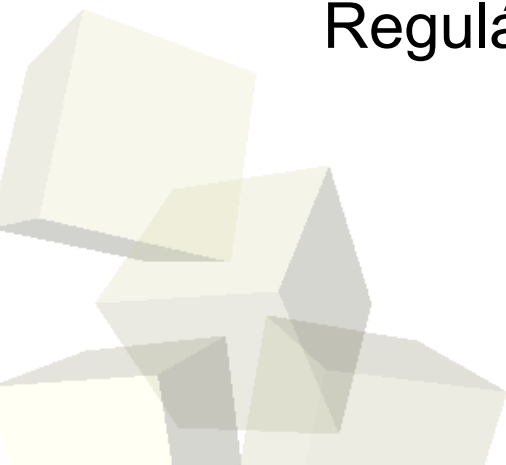

Přednáška 4

Regulární výrazy. Filtry grep, sed a awk.

grep

`grep [přepínače] vzor [soubory]`

- Implicitně vypíše na standardní výstup řádky, které obsahují zadaný vzor.
- **Vzor** může být definován **základním regulárním výrazem** (`man -s 5 regex`).
- Podporuje znaky: `.`, `*`, `^`, `$`, `\<`, `\>`, `\,`, `[`, `]`, `\{`, `\}`,
- Název **grep** je zkratka pro skupinu příkazů editoru **ex** (**g**lobally search for **re**gular expression and **p**rint result).

- i nerozlišuje malá a velká písmena
- v vypíše na standardní výstup řádky, které neobsahují zadaný vzor
- c vypíše pouze počet odpovídajících řádek
- l vypíše pouze jména souborů, které odpovídající řádky obsahují
- n vypíše odpovídající řádky a jejich pořadové číslo v souboru

Příklady

```
grep 'The' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep 'the' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep -i 'The' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep -ci 'the' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep -ni 'the' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep -l 'kill' /etc/init.d/*
```

```
grep root /etc/group
```

```
grep -v root /etc/group
```


Regulární výrazy I

- Pro definování vzoru se používají **speciální znaky**, jejichž význam je jiný než u shellu (na příkazové řádce je musíme uvádět v apostrofech).

Symbol	Význam
.	jeden jakýkoliv znak
znak*	žádný nebo libovolných počet výskytů předchozího znaku
[]	jeden znak z množiny/intervalu (např. [a,d,f], [a-h])
[^]	jeden libovolný znak mimo znaků z množiny/intervalu
^	začátek řádky
\$	konec řádky
<	začátek slova
>	konec slova
\znak	ruší speciální význam následujícího znaku

Příklady

```
ls -l | grep -c '^l'
```

```
ypcat passwd | grep '/bin/ksh$'
```

```
grep 'the' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep '\<the\>' /etc/ssh/ssh_config
```

```
grep 'bag' /usr/dict/words
```

```
grep '^bag' /usr/dict/words
```

```
grep 'bag$' /usr/dict/words
```

```
grep '^bag$' /usr/dict/words
```


Příklady

```
grep '^b[aeiou]g' /usr/dict/words
```

```
grep '^b[^aeiou]g' /usr/dict/words
```

```
grep '^b.g$' /usr/dict/words
```

```
grep '^woo*' /usr/dict/words
```

```
grep '^wood' /usr/dict/words
```

```
grep '^wood.*d' /usr/dict/words
```

```
grep '^wood.*d$' /usr/dict/words
```


Regulární výrazy II

Symbol	Význam
<code>znak\{m\}</code>	právě m výskytů předchozího znaku
<code>znak\{m,\}</code>	nejméně m výskytů předchozího znaku
<code>znak\{m,n\}</code>	m až n výskytů předchozího znaku

Příklady:

```
grep '^ [A-Z]' /usr/dict/words
```

```
grep '^ [A-Z][A-Z]' /usr/dict/words
```

```
grep '^ [A-Z]\{2\}' /usr/dict/words
```

```
grep '^ [A-Z]\{2,3\}' /usr/dict/words
```


fgrep

fgrep [přepínače] vzor [soubory]

- Implicitně vypíše na standardní výstup řádky, které obsahují zadaný vzor.
- **Vzor** může být definován pouze jako **obyčejný řetězec**.
- Příkaz je rychlejší než **grep** a **egrep**.
- Přepínače jsou podobné jak u příkazu **grep**.

Příklady:

```
fgrep 'root' /etc/group
```

```
fgrep '^root' /etc/group
```


egrep

egrep [přepínače] vzor [soubory]

- Implicitně vypíše na standardní výstup řádky, které obsahují zadaný vzor.
- **Vzor** může být definován **rozšířeným regulárním výrazem** (**man -s 5 regex**).
- Nepodporuje znaky: \ (, \), \n, \<, \>, \{, \}
- Navíc podporuje znaky: +, ?, |, (,)
- Přepínače jsou podobné jak u příkazu **grep**.

Regulární výrazy III

Symbol	Význam
znak+	jeden nebo libovolných počet výskytů předchozího znaku
znak?	žádný nebo jeden výskyt předchozího znaku
RE1 RE2	RE1 nebo RE2
(RE)	označení reg. podvýrazu

Příklady:

`egrep '^wo+' /usr/dict/words`

`egrep '^wo?' /usr/dict/words`

`egrep 'work(out|man|shop) ' /usr/dict/words`

sed I

`sed [přepínače] 'příkaz' [soubory]`

`sed [přepínače] -f skript [soubory]`

- **S**team **e**ditor - edituje neinteraktivně jeden nebo více souborů.

- Jednotlivé řádky jsou čteny ze standardního vstupu nebo ze souboru, provádí nad nimi jednotlivé příkazy a vypíše se na standardní výstup.

-n potlačí implicitní kopírování vstupu na výstup
(to co se má vytisknout musí být explicitně určeno příkazem **p** [print])

-f skript soubor skript musí obsahovat seznam příkazů:

`[adresa1 [,adresa2]] příkaz [parametry]`

Příklady

```
$ cat data.txt
```

Jan	Novak	M	Praha	15000	26
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

```
$ sed '' data.txt
```

Jan	Novak	M	Praha	15000	26
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

```
$ sed -n '' data.txt
```


sed II

- **Příkazy**

d(delete)

zruší řádku

p(print)

vypíše řádku na výstup

s/RE1/RE2/volby

nahradí text, který odpovídá vzoru RE1, řetězcem RE2

Příklady

```
$ sed -n '2,4p' data.txt
```

Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27

```
$ sed -n '4,$p' data.txt
```

Petra	Farska	Z	Praha	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

Příklady

```
$ sed -n '/^J/p' data.txt
```

Jan	Novak	M	Praha	15000	26
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32

```
$ sed '/^J/d' data.txt
```

Petra	Farska	Z	Praha	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

```
$ sed -n '/38$/ , /27$/p' data.txt
```

Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27

Příklady

```
$ sed 's/Praha/Louny/' data.txt
```

Jan	Novak	M	Louny	15000	26
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Louny	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

```
$ sed 's/[0-9][0-9]$/& let/' data.txt
```

Jan	Novak	M	Praha	15000	26 let
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38 let
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32 let
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27 let
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31 let

awk a nawk I

`awk [přepínače] [program] [prom=hod...] [soubory]`

- Programovatelný filtr vytvořený autory: **A**ho, **W**einberger, **K**ernighan.
- Původní verze se jmenovala awk, rozšířená verze pak nawk (na některých systémech lze rozšířenou verzi najít pod původním názvem awk) .
- Jednotlivé řádky jsou čteny ze standardního vstupu nebo ze souboru, pokud odpovídají zadanému vzoru, provede se nad nimi příslušný program.
- Pokud není vzor specifikován, provede se program nad každou řádkou.
- Na řádku se pohlíží jako na posloupnost položek \$1, \$2,...,\$NF (\$0 = celá řádka).
- Implicitním oddělovačem položek je mezera/tabelátor (lze změnit přepínačem -F nebo proměnnou FS).
- Struktura příkazu programu:

`[vzor] [{ akce }]`

awk a nawk II

- **Typy vzorů:**

Vzor	Kdy se provede akce
BEGIN	před zpracováním první řádky ze vstupu
END	po zpracováním poslední řádky ze vstupu
výraz	pro řádky vyhovující danému výrazu
začátek , konec	od první řádky splňující výraz začátek až do první řádky splňující výraz konec

- **Typy výrazů:**

- regulární výraz (ve formátu pro egrep)
- logický výraz (0 nebo prázdný řetězec = false, jinak true)

awk a nawk III

- **Logické výrazy**

- tvořeny pomocí operátorů jako v jazyce C
- relační operátory: `>`, `>=`, `<`, `<=`, `==`, `!=`, `~`, `!~` (řetězec odpovídá/neodpovídá danému vzoru)
- matematické operátory: `+`, `-`, `*`, `/`, `%`, `^`, `++`, `--`
- Logické operátory: `&&`, `||`, `!`

- **Proměnné**

- deklarují se použitím
- použití je podobné jako v jazyce C

- **Některé předdefinované proměnné**

- `$n` hodnota n-té položka z aktuálního řádku (`$0` = celá řádka)
- `NF` počet položek v aktuálním řádku
- `NR` pořadová číslo aktuální řádky
- `FS` vstupní oddělovač položek na řádce
- `OFS` výstupní oddělovač položek na řádce

Příklady

```
$ awk '{print $2, $1}' data.txt
```

```
$ awk '{print $2 "\t" $1}' data.txt
```

```
$ ypcat passwd | awk -F: '{print $3 , $1 , $5}'
```

```
$ awk '/^J/ { print $0 }' data.txt
```

```
$ awk '{ printf("%d:  %s\n", NR, $0) }' data.txt
```


Příklady

p1.awk

```
{ c=c+$5;
  print $0
}
END {
  printf("-----\n");
  printf("Prumerny plat                %d\n", c/NR)
}
```

`$ nawk -f p1.awk data.txt`

Jan	Novak	M	Praha	15000	26
Jiri	Prasek	M	Brno	22000	38
Jitka	Mala	Z	Plzen	23000	32
Petra	Farska	Z	Praha	27000	27
Pavel	Kulik	M	Brno	24000	31

Prumerny plat				22200	

- **Podmíněný příkaz**

```
if (výraz) { příkazy1 } [ else { příkazy2 } ]
```

- **Cykly**

```
for ( i=min; i<=max; i++ ) { příkazy }
```

```
for ( j in pole ) { příkazy }
```

```
while ( výraz ) { příkazy }
```

```
do { příkazy } while ( výraz )
```

```
break      # předčasné ukončení cyklu
```

```
continue   # předčasné ukončení aktuální iterace cyklu
```


Příklady

p2.awk

```
{  
    for (i=NF; i>=1; i--) { printf("%s\t", $i) }  
    printf("\n")  
}
```

`$ nawk -f p2.awk data.txt`

26	15000	Praha	M	Novak	Jan
38	22000	Brno	M	Prasek	Jiri
32	23000	Plzen	Z	Mala	Jitka
27	27000	Praha	Z	Farska	Petra
31	24000	Brno	M	Kulik	Pavel

awk a nawk V

- Předefinované funkce**

`printf("řetězec" [,hodnoty])`

`sin(), sqrt(), log(), exp(), ...`

`system()`

`length(), match(), split(), substr(), sub(), ...`

`tolower(), toupper(), ...`

